

компетентності, генерувати ідеї, розробляти проекти, реалізовувати суспільно важливі ініціативи, культурно збагачуватись і креативно розвиватись.

Резюмуючи підкреслимо, що діяльність освітнього хабу реалізує можливості розвитку креативності, творчості, розробки креативних бізнес-кейсів, формування діалектичного вміння, створення нових культурно-креативних ідей, моделей, проектів, сприяння можливості спілкування з фахівцями-новаторами та забезпечує крос-секторальність для формування успішного культурного менеджера креативних індустрій в Україні.

Список використаних джерел

1. В Україні створюється мережа освітніх хабів. (31.03.2022). Офіційний сайт Міністерства освіти та науки України. Вилучено з <https://mon.gov.ua/ua/news/v-ukrayini-stvoryuyetsya-merezha-osvitnih-habiv> (дата звернення 10.04.2022).
2. Офіційний сайт «Освітній хаб міста Києва». Вилучено з <https://www.eduhub.in.ua/> (дата звернення 10.04.2022).
3. Патрік С. Фьоль Роль культурних лідерів у майбутньому. Офіційний сайт «House of Europe». Retrieved from <https://houseofeurope.org.ua/library/future-role-of-cultural-managers>. (дата звернення 10.04.2022).
4. Global Human Capital Trends 2020. Retrieved from <https://www2.deloitte.com>. (дата звернення 10.04.2022).

УДК 378.22:7-477+73

МИСТЕЦЬКІ ПРАКТИКИ В КУЛЬТУРОЛОГІЧНІЙ ОСВІТІ

Ю.О. Шабанова, доктор філософських наук, професор

Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»

Ключові слова: культурологія, мистецькі практики, інтегрований підхід, вища освіта.

Культурологія як одна з молодших гуманітарних наук, що формує специфічну сферу знань наприкінці 19 століття, набуває все більшої затребуваності в першій чверті 21 століття, враховуючи загострення питання національної ідентичності та формування загальнокультурного фундаменту національної свідомості. В умовах війни, яка триває в Україні з лютого 2022 року культурологія, як спеціальність що покликана підготувати фахівців, обізнаних не тільки в теорії та історії культури, а тих хто має забезпечити збереження культури в її ґрунтовних, аутентичних формах свідомості, потребує розширення освітніх компонентів навчального процесу дисциплінами мистецького змісту. Акцентуація на мистецьких практиках при підготовці культурологів відповідає не тільки

високому рівню підготовки фахівців, а й здійснює функції психологічної підтримки всіх суб'єктів навчального процесу в сучасних умовах воєнного стану.

У вітчизняній вищій освіті не тільки технічного, а й гуманітарного спрямування (за виключенням мистецтвознавчих спеціальностей), мистецтву практично не приділяється уваги. Як правило мистецтво та мистецькі практики відносять до позанавчальної діяльності закладів вищої освіти. При цьому мистецтво як компонент освіти визначається як один з діючих засобів формування когнітивних здібностей майбутніх фахівців. Еліот Ейснер, професор Стенфордської вищої школи освіти стверджує, що існує п'ять когнітивних функцій, які здійснює мистецтво при навчанні: можливість дійсно помічати світ навколо нас; можливість задіяти нашу уяву, «звільнивши нас від буквального» [2, 10]; здатність «сприймати двозначність» [2, 10] та сприяти суб'єктивності; можливість перевірити власні ідеї в процесі створення мистецтва; і можливість «відкрити наше емоційне Я» [2, 11]. Розглядаючи мистецтво через цю призму, стає зрозумілим, що можливості для розвитку індивідуальності виходять за межі суто естетичного виховання та здійснюють більш широкі функції формування свідомості майбутніх культурологів та їх професійних навичок.

Надані функції мистецької освіти все більше привертають увагу та мотивують наміри реалізації мистецьких практик в закладах освіти. Особливо запитаною видається можливість впровадження в Освітні програми з культурології мистецьких практик. Е. Ейснер визначає вісім аспектів таких впроваджень та їх доречностей.

Перший – це освіта на основі дисципліни, яка прагне змусити студентів говорити про мистецтво, зрозуміти його історичний контекст, вміти ставити під питання мистецтво та мислити як художники. Хоча це може здатися предметом художнього рівня, елементи цих навичок, привнесені в теми культурологічних дисциплін, додають глибини до всього контексту навчального процесу.

Другий – має на меті дати студентам можливість побачити різні культури та соціокультурні прояви через твори мистецтва, що розширює культурний горизонт та формує міжкультурну толерантність.

Третій принцип – залучення художньої освіти до розвитку креативності, здібності творчого вирішення проблем.

Четвертий принцип стосується психічного здоров'я, яке через самовираження кожного сприяє формуванню емоційної стійкості.

Ще три принципи – підготовка студентів до колоборації; розвиток пізнання та покращення академічної успішності, на думку Ейснера, могли би бути покладені в основу будь-якої навчальної програми, як засоби формування практичних навичок, які можна застосувати в професійній діяльності. Так дослідження сучасного британського культуролога Жака Катерела [1] дають вагомі докази кореляції між дисциплінами в освітніх програмах різного професійного спрямування. Мистецтво та мистецькі

практики як частина інтегрованої освітньої навчальної програми можуть бути вбудовані в дисципліни, що вивчають майбутні культурологи, такі як іноземна мова, історія, філософія тощо. Мистецтво з цієї точки зору може бути використано для додавання мистецьких знань та практик до різних історичних та філософських періодів, вживання в світоглядну специфіку культурних епох. Цей останній принцип добре вписується в зростаючу ідею «концептуальних» мереж. Наприклад, тема «духовності» може пронизувати фахові культурологічні дисципліни протягом всього періоду навчання на Освітній програмі «Культурологія» в контексті осмислення проявів мистецтва та його духовного контенту.

Принципи формування мистецьких практик та їх впровадження в навчальний процес за спеціальністю 034 культурологія підготовки бакалаврів за Освітньою програмою «Культурологія» в НТУ «Дніпровська політехніка» було реалізовано на базі ознайомчої та пізнавальної практики студентів першого та другого року навчання на основі вивчення досвіду та художнього контенту закладів культури регіону, що сприяло підвищенню якості освіти та підготовки майбутніх культурологів та їх мотивації до працевлаштування в мистецькій сфері на підставі усвідомлення художнього контенту та мистецької специфіки рідного краю.

Список використаних джерел

1. Catterall J (2009) *Doing Well and Doing Good by Doing Art: The Effects of Education in the Visual and Performing Arts on the Achievements and Values of Young Adults*. CreateSpace Independent Publishing Platform.
2. Eisner E.W., 2004. *The Arts and the Creation of Mind*. Yale University Press.

УДК 008+130.2:001.1

КУЛЬТУРА І СВІТ ІНФОРМАЦІЙНО-ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ: ФІЛОСОФСЬКИЙ АНАЛІЗ

А.А. Ільїна, доктор філософських наук, доцент

Київський національний університет технологій та дизайну

Ключові слова: наука, культура, людина, дигіталізація, інформаційно-цифрова реальність.

Досягнення сучасної цивілізації набули вирішального значення в життєдіяльності у всіх сферах суспільства. Добробут, матеріальний комфорт, відпочинок, здоров'я, тривалість і гідність життя людини безпосередньо залежать сьогодні від наявного рівня створених наукою техніки і технологій. В цій ситуації важливо визначити систему пріоритетів культури, які зменшують перспективу негативного сценарію розвитку людства від згубного впливу науки та новітньої техніки і технологій на його долю.